

**Procedury postępowania nauczycieli
w sytuacjach łamania regulaminu szkoły
oraz metody współpracy z policją w sytuacjach
zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością
i demoralizacją
Szkoła Podstawowa im. św. Antoniego z Padwy
w Urzejowicach**

SPIS TREŚCI

- I. Dokumenty i akty prawne
- II. Wstęp
- III. Przypadki zagrożeń
- IV. Procedury postępowania w przypadkach zagrożeń
 - 1. Narkomania i używanie alkoholu
 - 2. Palenie papierosów
 - 3. Kradzież
 - 4. Udział w grupach przestępczych
 - 5. Wagary
 - 6. Ucieczki z pojedynczych lekcji i spóźnienia
 - 7. Przemoc
 - 8. Niewłaściwe zachowanie się poza szkołą w miejscach publicznych
 - 9. Niszczenia mienia szkolnego
 - 10. Niestosowny strój i wygląd
 - 11. Niewłaściwe zachowanie się w stosunku do nauczycieli i pracowników szkoły
 - 12. Odpisywanie zadań na terenie szkoły
 - 13. Nagła choroba dziecka w szkole
 - 14. Próby autoagresji (samookaleczenia)
 - 15. Nieuzasadnione częste wychodzenie podczas zajęć
 - 16. Zachowanie szkoły w przypadku obecności Policji i innych osób w celu konfrontacji zdarzeń
 - 17. Postępowanie w przypadku zagrożenia terrorystycznego
 - 18. Zagrożenie powodziowe
 - 19. Zagrożenie pożarowe
 - 20. Fałszowanie dokumentów, w tym dokumentów szkolnych
 - 21. Przestępczość seksualna (w tym gwałt, zmuszanie do innych czynności seksualnych np. molestowanie)
 - 22. Zamieszczanie i rozpowszechnianie treści pornograficznych (w tym poprzez internet, telefon komórkowy).

I. PROCEDURY ZOSTAŁY OPRACOWANE W OPARCIU O NASTĘPUJĄCE DOKUMENTY I AKTY PRAWNE:

- 1) *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. O postępowaniu w sprawach nieletnich*
- 2) *Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. W sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem(Dz. U. Nr. 26, poz, 226)*
- 3) *Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych(Dz.U. 2016 poz. 1331)*
- 4) *Ustawa z dnia 12 kwietnia 2016 r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz.U. 2016 poz. 487)*
- 5) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*
- 6) *Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją- moduł krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród dzieci i młodzieży z dnia 13 stycznia 2004 r.*
- 7) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. poz. 1249)*

DOKUMENTY SZKOŁY:

- 1) Program wychowawczo - profilaktyczny
- 3) Statut Szkoły.

II. WSTĘP

Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu dzieci i młodzieży uznaje się narkomanię, alkoholizm. Jednak jest wiele innych równie niepokojących zjawisk. Są to zjawiska, wobec których żaden dorosły nie powinien pozostawać obojętny, zwłaszcza, że zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży najczęściej ze sobą współwystępują. Picie alkoholu czy odurzanie się narkotykami współwystępuje z zachowaniami agresywnymi, przestępczymi. Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi, a w dalszej kolejności popełniania przestępstw.

Szczególny obowiązek reagowania na niepokojące sygnały zachowania uczniów spoczywa na nauczycielach. Szkoła, z racji powszechnego charakteru i funkcji jest terenem, na którym w różnym stopniu i w różnej postaci, ujawniają się niemal wszystkie nurtujące młodzież problemy. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego i podejmowania stosownych oddziaływań profilaktycznych, wychowawczych, a wobec uczniów niedostosowanych - działań resocjalizujących.

Jednakże wiele wysiłków mających na celu eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń okazuje się mało trafnych i nieskutecznych. Na terenie szkoły dochodzi do

zdarzeń, które bezpośrednio zagrażają bezpieczeństwu i zdrowiu (czasem nawet życiu) uczniów. Nauczyciel częstokroć czuje się osamotniony i bezradny w sytuacji, kiedy ma do czynienia z zachowaniem w żadnym stopniu nie mieszczącym się w regulaminie szkoły, a nierzadko będącym czynem karalnym lub przestępstwem.

Właściwa, adekwatna do sytuacji reakcja wychowawcy, dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji mogą w istotnym stopniu zwiększyć skuteczność oddziaływań. Bardzo ważne jest umiejętne, w pełni profesjonalne przeprowadzenie interwencji z zachowaniem wszelkich praw zarówno dzieci uczestniczących w zdarzeniu, jak i ich rodziców.

W zależności od okoliczności zdarzeń, kategorii popełnionego czynu oraz wieku sprawców - postępowanie wobec ucznia będzie różne.

III. PRZYPADKI ZAGROŻEŃ

- 1. Narkomania i używanie alkoholu.**
- 2. Palenie papierosów.**
- 3. Kradzież.**
- 4. Udział w grupach przestępczych (sekty, gangi, pseudokibice).**
- 5. Wagary.**
- 6. Ucieczki z pojedynczych lekcji.**
- 7. Przemoc.**
- 8. Niszczenie mienia szkolnego.**
- 9. Niewłaściwe zachowanie się poza szkołą w miejscach publicznych.**
- 10. Niszczenie mienia szkolnego.**
- 11. Niewłaściwy strój.**
- 12. Odpisywanie zadań na terenie szkoły.**
- 13. Niewłaściwe zachowanie się w stosunku do nauczycieli i pracowników szkoły.**
- 14. Nagła choroba dziecka w szkole.**
- 15. Wypadek na terenie szkoły.**
- 16. Nieuzasadnione częste wychodzenie podczas lekcji.**
- 17. Próby autoagresji (samookaleczenia).**
- 18. Zachowanie szkoły w przypadku obecności policji lub innych osób.**

19. Zagrożenia terrorystyczne.

20. Procedury postępowania w przypadku zagrożenia powodziowego.

21. Postępowanie w przypadku pożaru.

22. Falszowanie dokumentów, w tym dokumentów szkolnych.

23. Przestępczość seksualna (w tym gwałt, zmuszanie do innych czynności seksualnych, np. molestowanie).

24. Zamieszczanie i rozpowszechnianie treści pornograficznych (w tym poprzez Internet, telefon komórkowy).

IV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻEŃ

1. NARKOMANIA I UŻYWANIE ALKOHOLU

a) W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia (narkotyku i alkoholu) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

b) W przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.

2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.

3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.

4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, pedagoga oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.

5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień.

6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

c) W przypadku gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominające wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

d) W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

2. PALENIE PAPIEROSÓW

a) W przypadku uzyskania informacji, że uczeń poza szkołą pali papierosy, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać informacje wychowawcy klasy.

2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły.

3. Wychowawca wzywa do szkoły (telefonicznie lub pisemnie) rodziców (prawnych opiekunów) ucznia, i przekazuje im uzyskaną informację.

4. Dyrektor szkoły, wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowę z rodzicami oraz uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania palenia, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

5. Objąć problem pracą „zespołu wychowawczego” (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy, jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); współpracować z rodzicami, dokumentować pracę.

b) W przypadku, gdy uczeń pali papierosy na terenie szkoły:

1. Przekazać informacje wychowawcy klasy.

2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły i pedagoga.

Wychowawca wzywa do szkoły (telefonicznie lub pisemnie) rodziców (prawnych opiekunów) ucznia, i przekazuje im uzyskaną informację.

4. Dyrektor szkoły, wychowawca i pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z rodzicami oraz uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania palenia, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

3. KRADZIEŻ

a) W przypadku podejrzenia dokonania przez ucznia kradzieży na terenie szkoły:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły i pedagoga.

2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły,
4. Powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna,
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa.

W przypadku drobnej kradzieży wychowawca wraz z dyrektorem szkoły przeprowadza śledztwo w celu wyjaśnienia sprawy.

4. UDZIAŁ W GRUPACH PRZESTĘPCZYCH

a) W przypadku uzyskania informacji o udziale ucznia szkoły w działalności grupy przestępczej, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać informacje wychowawcy klasy,
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły, pedagoga.
3. Wychowawca wzywa do szkoły (telefonicznie lub pisemnie) rodziców (prawnych opiekunów) opiekunów przekazuje im uzyskana informację, jednocześnie powiadamia policję,
4. Przesłuchanie podejrzanego ucznia winno odbyć się w obecności rodziców (prawnego opiekuna).

5. WAGARY

a) W przypadku stwierdzenie przez wychowawcę, że uczeń nie uczęszcza do szkoły (wagaruje) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać informacje dyrektorowi szkoły.
2. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) i przekazuje im uzyskaną informację oraz przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności dyrektora, pedagoga i rodziców.
3. W przypadku, gdy szkoła wykorzysta wszystkie możliwości oddziaływań wychowawczych (rozmowy z rodzicami, ostrzeżenie ucznia), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia policję lub sąd rodzinny.

6. UCIECZKI Z POJEDYNCZYCH LEKCJI I SPÓŻNIENIA

Po zaistniałej ucieczce wychowawca informuje o zaistniałym incydencie dyrektora szkoły, pedagoga i rodziców. Rada Pedagogiczna wyciąga konsekwencje w stosunku do ucznia ustalone w regulaminie, Statucie Szkoły i WZO. Objąć problem pracą „zespołu wychowawczego” (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki

wsparcia i interwencji kryzysowej); współpracować z rodzicami, dokumentować pracę.

7. PRZEMOC

FIZYCZNA:

- Bicie
- Kopanie
- Opluwanie
- Szarpanie
- Niszczenie rzeczy
- Zamykanie w pomieszczeniu
- Wyłudzenie pieniędzy

SŁOWNNA:

- Przezywanie
- Wyśmiewanie
- Grożenie
- Obgadywanie
- Poniżanie
- Szantażowanie

PSYCHICZNA:

- Wrogie miny i gesty (może to być kciuk w dół, zatykanie nosa, kiedy dana osoba jest obok)
- Izolowanie (nie dopuszczanie kogoś do zabawy, rozmów, czasem rano ustala się, że do danej osoby nikt się nie odezwie, nikt z nią nie usiądzie)

a) W przypadku stwierdzenia, że została użyta przemoc w stosunku do drugiego ucznia, wychowawca stosuje oddziaływanie zgodne z regulaminem szkoły.

b) Gdy przemoc jest brutalna i często powtarzająca się (ten sam uczeń), należy zastosować następujące działania:

1. Przerwanie zachowania agresywnego.
2. Powiadomić wychowawcę klasy oraz dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
3. Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z uczniem/ uczniami w obecności świadków zdarzenia (zidentyfikowanie agresora, ocena zdarzenia i wyciągnięcie wniosków).
4. Sporządzenie notatki – (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
5. Wezwać rodziców i poinformować ich o zaistniałym incydencie.
6. Ustalenie przez wychowawcę w porozumieniu z dyrektorem szkoły sankcji w stosunku do ucznia w oparciu o Statut Szkoły i WZO .

7. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji

8. Zgłaszanie powtarzających się sytuacji do pedagoga oraz dyrektora szkoły.

c) W przypadku gdy dziecko jest ofiarą przemocy domowej, w tym zaniedbywane (głodne, brudne, nieadekwatnie ubrane, bez przyborów szkolnych, pozbawione opieki, nie leczone). Gdy rodzice uzależnieni od alkoholu lub narkotyków lub innych środków psychoaktywnych, należy zastosować następujące działania:

1. Poinformować wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły.
2. Poinformować pisemnie sąd rodzinny z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną oraz przekazać zgromadzone dokumenty; powyższe informacje przesłać także do właściwego ośrodka pomocy społecznej.
3. Objąć problem pracą „zespołu wychowawczego” (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); współpracować z rodzicami, dokumentować pracę.

8. NIEWŁĄSCIWE ZACHOWANIE SIĘ POZA SZKOŁĄ

W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

a) W przypadku uzyskania informacji o niewłaściwym zachowaniu ucznia poza szkołą nauczyciel powinien:

1. Powiadomić wychowawcę i dyrektora szkoły
2. Wezwać rodziców i poinformować ich o zaistniałym incydencie

9. NISZCZENIE MIENIA SZKOLNEGO

a) W przypadku umyślnego niszczenia lub dewastacji sprzętu szkolnego, pomocy naukowych, przyborów szkolnych, mienia innych uczniów, nauczyciel powinien:

1. Poinformować wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.
2. Wezwać rodziców, poinformować ich o zaistniałym fakcie oraz wspólnie oszacować straty.
3. Zobligować rodziców do naprawy, pokrycia kosztów naprawy lub odkupienie zniszczonego sprzętu.

10. NIESTOSOWNY STRÓJ I WYGLĄD

a) Regulamin szkoły wyraźnie określa właściwy strój ucznia.

W przypadku stwierdzenia u ucznia niestosownego stroju (farbowane włosy, szokujące

fryzury, prowokujący strój dziewcząt, kolczyki w innych miejscach niż uszy, ozdoby mające charakter przynależności do subkultur, sekt itd. czy naruszające uczucia religijne, brudne, niechlujne ubranie, brak obuwia zamiennego, stroju galowego itd.)

W wyżej wymienionych przypadkach nauczyciel powinien:

1. Powiadomić wychowawcę, dyrektora szkoły i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności.
2. Zobowiązać ucznia do zmiany swojego wyglądu na stosowny.
3. Ukarać ucznia poprzez obniżenie punktacji z zachowania
4. W przypadku niedostosowania się do poleceń nauczycieli, wychowawca powiadamia rodziców i informuje ich o uchybieniach regulaminowych ucznia i zobowiązuje ich do zmiany wizerunku dziecka.

11. NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIE SIĘ W STOSUNKU DO NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY

a) W przypadku stwierdzenia niewłaściwego zachowania się ucznia do wszystkich pracowników szkoły (wulgarne słownictwo, arogancja, obsceniczne oferty, nieposłuszeństwo itp.) nauczyciel powinien:

1. Zwrócić uczniowi uwagę na jego niewłaściwe zachowanie.
2. Poinformować wychowawcę klasy, dyrektora, pedagoga.
3. Dyrektor, wychowawca pedagog przeprowadzają z uczniem rozmowę.
4. W przypadku powtarzających się aktów agresji należy wezwać rodziców i poinformować ich o zachowaniu dziecka i ukarać zgodnie z regulaminem szkoły.

12. ODPISYWANIE ZADAŃ NA TERENIE SZKOŁY

a) W przypadku stwierdzenia odpisywania zadań domowych na terenie szkoły (na korytarzu, w toalecie, w klasie), dyżurujący nauczyciel jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji:

1. Zabrania zeszytu i poinformowania nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy.
2. Ukarać przez wychowawcę i nauczyciela przedmiotu poprzez wpis do zeszytu uwag.
3. W przypadku notorycznego odpisywania obniżenie oceny.

13. NAGŁA CHOROBA UCZNIA W SZKOLE

a) W przypadku nagłego zachorowania dziecka (omdlenia, bóle, drobne urazy):

1. Izolujemy dziecko od grupy uczniów.
2. W przypadku bólu głowy, brzucha, gdy ból nie ustępuje wzywamy rodziców w celu

zabrania dziecka do domu.

3. W razie omdlenia udzielamy pierwszej pomocy i natychmiast wzywamy rodziców.

4. W przypadku, gdy rodziców nie ma w domu, a bóle lub złe samopoczucie dziecka nie ustępuje, wychowawca lub inny nauczyciel zobowiązany jest do wezwania lekarza lub pogotowia.

14. PRÓBY AUTOAGRESJI (SAMOOKALECZENIE, PRÓBY SAMOBÓJCZE)

a) W przypadku stwierdzenia prób samobójczych , autoagresji (na podstawie informacji rodziców lub obserwacji zachowań ucznia) należy podjąć następujące działania:

1. Poinformować wychowawcę, dyrektora szkoły, pedagoga ,w szczególnych przypadkach Policję
2. Wychowawca informuje rodziców (w przypadku, gdy sytuacja zaistnieje w szkole)
3. Rozmowa z uczniem w obecności dyrektora, rodzica, wychowawcy i pedagoga – próba nawiązania kontaktu z uczniem w celu wyjaśnienia motywu takiego zachowania
4. Ustalenie razem z rodzicami form pomocy psychologicznej:
 - Wizyta w Poradni Psych. Ped
 - Terapia psychologiczna
 - Wizyta u psychiatry
 - Pomoc rodzinie ze strony innych instytucji np. Kościół, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
 - Stała obserwacja i kontrola zachowań ucznia w szkole i domu (rodzice).

15. NIEUZASADNIONE CZĘSTE WYCHODZENIE PODCZAS ZAJĘĆ

a) W przypadku gdy uczeń nagminnie wychodzi z lekcji do toalety należy uzyskać informację od rodziców o przyczynie tych wyjść (choroba somatyczna, nerwica).

W razie uzyskania od rodziców informacji o braku powodów do wychodzenia, informujemy wszystkich uczących nauczycieli o tym fakcie i zakazujemy uczniowi częstych wyjść podczas lekcji.

16. ZACHOWANIE SZKOŁY W PRZYPADKU OBECNOŚCI POLICJI I INNYCH OSÓB W CELU DOKONANIA KONFRONTACJI ZDARZEŃ

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia

który nie ukończył 17 lat należy powiadomić Policję lub Sąd

*Rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia
który ukończył 17 lat prokuratora lub Policję (art., 4 Upn i art. 304 Kpk.)*

**a) Sposoby postępowania nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu
karalnego:**

1. Należy niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
2. Ustalić okoliczności czynu oraz ewentualnych świadków zdarzenia.
3. W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, należy przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Następnym krokiem jest powiadomienie rodziców ucznia.
5. Policję należy powiadomić niezwłocznie w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana.
6. Ostatnią czynnością powinno być zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.

**b) W przypadku, gdy uczeń jest ofiarą czynu karalnego, nauczyciel
powinien podjąć następujące czynności:**

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
3. Powiadomienie rodziców ucznia,
4. Niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

**c) W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów
wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji bądź
przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na
terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osobom postronnym
do tych przedmiotów i wezwać Policję.**

**d) Na terenie szkoły każdy uczeń może zostać wylegitymowany przez
Policję!**

Legitymowanie ma na celu przede wszystkim:

- Identyfikację osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
- Ustalenie świadków zdarzenia powodującego naruszenie bezpieczeństwa lub

porządku publicznego,

- Wykonanie polecenia wydanego przez sąd, prokuratora, organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego,
- Identyfikację osób wskazanych przez pokrzywdzonych jako sprawców przestępstw lub wykroczeń
- Poszukiwania osób zaginionych lub ukrywających się przed organami ścigania i wymiarem sprawiedliwości

e) Na terenie szkoły można dokonać również przeszukania w celu:

- Znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym (art. 219 kpk)
- Wykrycia lub zatrzymania oraz przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej.

f) Dopuszczalne jest również przesłuchanie ucznia na terenie szkoły, przy czym:

- Jeżeli uczeń nie ma ukończonych 17 lat a jest podejrzany o popełnienie czynu karalnego przesłuchanie powinno odbywać się w obecności rodziców lub nauczycieli.
- W charakterze świadka można przesłuchiwać każdego małoletniego, bez względu na wiek i w takiej czynności nie jest konieczny udział rodziców.

g) Uczeń może być zatrzymany przez Policję. Jeżeli zaistniała jedna z wymienionych niżej przesłanek:

- Istnieje uzasadnione przypuszczenie, że uczeń popełnił przestępstwo
- Przeciwno uczniowi toczy się postępowanie karne a sąd lub prokurator
- Zarządzili jego przymusowe doprowadzenie (art. 247 kpk),
- Uczeń jest świadkiem w procesie karnym a organ prowadzący postępowanie (policja, prokurator, sąd) zarządzi jego przymusowe doprowadzenie (art. 285 §2 kpk),
- Zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w Policyjnej Izbie Dziecka,
- Uczeń stwarza w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego a także dla mienia (art.15 ust.1 pkt.3 Ustawy o Policji),
- Uczeń w stanie nietrzeźwości swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia lub znajduje się w okolicznościach zagrażających jego życiu lub zdrowiu innych osób.

h) Gdy Policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole:

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
2. Dyrektor ma prawo zapisać dane osobowe policjanta oraz numer jego legitymacji służbowej, w celu sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą, np. przesłuchanie, okazanie itp.

Każda, dotycząca uczniów, wizyta policjantów w szkole powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

17. ZAGROŻENIA TERRORYSTYCZNE

a) W przypadku ataku terrorystycznego (napadu na obiekt) z użyciem broni, noża, ładunku wybuchowego lub innego niebezpiecznego narzędzia należy

- W pełni podporządkować się wezwaniom napastników
- Nie prowokować ich do użycia siły lub broni
- Nie wykonywać gwałtownych ruchów, zachowywać się spokojnie a o każdym zamiarze zmiany miejsca lub położenia o ile jest to konieczne uprzedzać napastników
- Nie ulegać panice (nie krzyczeć, nie płakać, nie histeryzować)
- Nie atakować napastników (poza oczywistymi przypadkami posiadania fizycznej liczebnej przewagi, kiedy środki posiadane przez napastnika nie mogą spowodować większych szkód zwłaszcza dla życia i zdrowia interweniujących osób)
- Nie wpatrywać się uporczywie w napastników, unikać ich wzroku
- Wszystkie polecenia i czynności napastników wykonywać posłusznie i spokojnie jednak bez zbytej gorliwości – robić tylko to czego żądają
- Zajmować w miarę możliwości miejsca poza strefą działania napastników i poza drogami przemieszczania się zwłaszcza odwrotu wykorzystując wszelkie możliwe zasłony np. meble
- W trakcie napadu próbować wezwać pomoc (np. wysłać SMS z telefonu kom. na nr. 112, lub informując rodzinę) o ile nie wiąże się to z ryzykiem zauważenia przez napastników
- W przypadku szturm na obiekt antyterrorystów pozostać na miejscu, chronić twarz drogi oddechowe, pierś i brzuch, a ręce trzymać splecione na karku
- Starać się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dot. wyglądu zachowania się napastników oraz przebiegu akcji
- W przypadku wycofania się napastników do czasu przybycia policji nie

wychodzić z obiektu i nie dotykać pozostawionych przez nich przedmiotów.

18. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

a) W przypadku wystąpienia zagrożenia powodziowego powinno się przygotować na wypadek powodzi. W tym celu należy:

- Przenieść na górne kondygnacje dokumentację, sprzęt i wartościowe mienie znajdujące się w piwnicach lub na parterze zagrożonych obiektów
- Usunąć z zagrożonego terenu sprzęt, który w wyniku zalania może ulec zniszczeniu
- Zgromadzić niezbędne zapasy nie psującej się żywności, niezbędna ilość czystej wody, latarki, świece, zapasowe baterie)
- W razie potrzeby włączyć zasilanie obiektu w media (prąd, gaz, wodę).
- Przygotować worki z piaskiem w celu zabezpieczenia drzwi i okien piwnicznych.
- Mieć włączone radio tranzystorowe na baterie na częstotliwość lokalnej stacji w celu śledzenia komunikatów o zagrożeniu powodziowymi sposobach postępowania.
- Przygotować sprzęt pływający (o ile taki posiadamy) utrzymywać go w sprawności i wykorzystywać wyłącznie w sytuacji zagrożenia życia lub innych uzasadnionych okolicznościach.
- Podczas powodzi stosować się do poleceń prowadzących akcję ratunkową.

19. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

a) W razie wybuchu pożaru każdy, kto pierwszy zauważy pożar ma obowiązek zaalarmować wszelkimi dostępnymi środkami :

- Straż Pożarną tel. 998
- Policję tel. 997
- W razie potrzeby (na polecenie)
- Pogotowie ratunkowe tel.999
- Dalej należy postępować zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego

W przypadku powstania pożaru w godzinach pracy, do czasu przybycia Straży Pożarnej, akcją kieruje dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba. Kierująca akcją osoba wykonuje następujące czynności:

W pierwszej kolejności:

- Organizuje ewakuację ludzi z zagrożonego pożarem miejsca obiektu
- Nadzoruje prowadzenie akcji gaśniczej za pomocą dostępnego sprzętu

W drugiej kolejności po analizie sytuacji:

Dokonuje podziału personelu do prowadzenia akcji ratunkowej w celu:

- Gaszenia pożaru, prowadzenia ewakuacji i akcji informacyjnej
- Ochrony ewakuowanego sprzętu (dóbr kultury)
- Wyłączenia prądu i gazu
- Zamknięcia instalacji ciepłowniczych (o ile zachodzi taka potrzeba)
- Zamykania okien, drzwi i wyłączenia urządzeń wentylacyjnych

W trzeciej kolejności:

- Podporządkowuje siły i środki dowódcy akcji gaśniczej Straży Pożarnej
- Przetworuje miejsca ewakuacji
- Nadzoruje ewakuację mienia (dóbr kultury) z zagrożonych pożarem pomieszczeń.

20. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU FAŁSZOWANIA DOKUMENTÓW, W TYM DOKUMENTÓW SZKOLNYCH

a) W przypadku fałszowania dokumentów (np. dziennika, legitymacji szkolnej, zaświadczenia lekarskiego, faktur, fałszowanie oświadczeń, usprawiedliwień od rodziców, podpisów w dzienniczku):

- Powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły
- Powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców (w przypadku podejrzenia, iż sprawcą jest jeden z rodziców powiadamia Policja, a nie szkoła).
- Powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem.
- Ukarać ucznia poprzez obniżenie punktacji z zachowania.

21. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PRZESTĘPCZOŚCI SEKSUALNEJ (w tym gwałt, zmuszanie do innych czynności seksualnych, np. molestowanie).

a) W razie przestępstwa seksualnej (w tym gwałt, zmuszanie do innych czynności seksualnych, np. molestowanie) należy podjąć następujące działania:

- Zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom poprzez odizolowanie (w miarę możliwości ująć sprawców).
- W razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy.

- Oddzielić poszczególnych sprawców od siebie i od ofiar; zachować dyskrecję; zabezpieczyć miejsce zdarzenia i ewentualne przedmioty związane ze zdarzeniem, ograniczyć do minimum kontakt osób postronnych ze śladami zdarzenia.
- Powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły.
- W razie konieczności wezwać pogotowie ratunkowe (999).
- Powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców (w przypadku podejrzenia, iż sprawcą jest jeden z rodziców, powiadamia ich Policja, a nie szkoła). Powiadomić Policję.
- Udzielić wsparcia emocjonalnego, np. zapewnić opiekę psychologa (Policja i nauczyciel nie ma prawa przesłuchać ofiary poniżej 15 roku życia).
- Powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem.

22. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAMIESZCZANIA I ROZPOWSZECZNIANIA TREŚCI PORNOGRAFICZNYCH (W TYM POPRZEZ INTERNET, TELEFON KOMÓRKOWY).

a) Należy podjąć następujące działania:

- Dążyć do zablokowania szkodliwych treści w Internecie (np. usunięcia przez autora, skontaktować się z administratorem).
- Powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły.
- Powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców (w przypadku podejrzenia iż sprawcą jest jeden z rodziców, powiadamia ich Policja, a nie szkoła).
- Powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem.
- Ukarać ucznia poprzez obniżenie zachowania.